

קרוב השם

הרחבת הדעת והתעלות רוחנית

• עפ"י תורת הצדיקים •

שיעורי בית המדרש 'קרוב השם'
ענמסרו מפי המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א

תוכן העניינים

בדיבור אחד

\\ תתחדש לך!

בשבוע שעבר קראנו בפרשת 'כי תצא' ושם עברנו אימונים לקראת מלחמה. למדנו איך יוצאים לקרב מול יצר הרע וחיילותיו, ולכן היתה זו פרשה מלאה חוקים ודינים המדריכים איך לפעול בכל מיני מצבים.

השבוע מלווה אותנו הפרשה פנימה, וגם השפה שלה שונה, פחות מדובר על חוקים אבל שומעים שוב ושוב את המילה 'היום', זו מילת זירוז חשובה מאוד, בעיקר למי שנמצא כבר בפנים אך עלול להירדם שם, בתוך הטוב.

אם בחוץ החשש הוא שמא תשכח, בפנים הסכנה היא שתתרגל. 'כי תבוא' מזהירה מפני סכנת השגרה, בארץ ישראל 'תמיד עיני ה' אלוך' בה, רק אל תתרגל לזה. ארץ ישראל נקנית בתשומת לב, ולפיכך תיכף עם כניסתנו לארץ אנו מצווים על הבאת ביכורים.

ארץ ישראל היא תשתיתו של עם ישראל ושל קדושת ישראל, התשתית

<<<

בדיבור אחד

1 - שיחה קצרה מענייני דיומא
תתחדש' זה לא איחול, אלא ציווי

חיים שיש בהם

3 - פשוט לחיות עם השם
אל תתמקד בצניור

תזכורות

7 - הארות ורעיונות בתמצית מעשית
ביטחון למעשה

ענייני דיומא

9 - הפנימי והנסתר שבלוח השנה
תקופה פנימית ונסתרת

ניסים ניסופים לדעת בארץ דונך

יו"ל ע"י 'ניסופים'
חבוקק הנביא 5 רמת בית שמש ג' 1
עורך:
הרב ישראל מאיר גלינסקי

לכל עניני הגליון-
הערות והארות, נקודות הפצה וכדו'
ניתן ליצור קשר
בפל: 054-853-7200
או במייל: k6646201@gmail.com

ההרשמה לקבלת הגליון במייל בכתובת
k6646201@gmail.com

קו ניסופים
שיעורי בית המדרש
וקבלת עדכונים שוטפים
02-664-6201

זמני השיעורים הקבועים
של המשפיע הרה"ח ר' דוד גבירצמן שליט"א:

ימי שני

'כתבו עליך בפרשה'
בהיכל 'קרוב השם' שע"י בית הכנסת 'איתן הנחל'
רח' חבוקק הנביא 5 רמת בית שמש ג' 1
בשעה 21:00

ימי רביעי

ללכת עם תורה - תורה טד (בשעה 20:30)
סדרת 'היום יום' (בשעה 21:30)
משפ' מרגלית

רחו' הר' יצחק שמידמן 22 הר השלום בני ברק

ימי חמישי

הכנה לשבת קדש מתוך תורת הצדיקים
משפ' גבירצמן
רחו' עובדיה הנביא 12 רמת בית שמש ג' 2
בשעה 22:00

שינויים בזמני ומיקום השיעורים
מתעדכנים בקו ניסופים 02-664-6201

● בדיבור אחד / המשך \\ תתחדש לך!

<<<

וכדי להפיק את הקודש הזה צריך
שימת לב. עלינו ללמוד לעצור
ולכרוך את החשק הטבעי בפתיל
של המתנה, להעלות את האכילה
ולרומם את השימוש השגרתי
במשאבי הטבע, לירושלים -
למחשבה קצת גבוהה ומכוונת
יותר.

העולם והחיים מלאים תמונות
מלבבות של קדושה שמחה
וחיוניות, כדי שהתמונות הללו
יעשירו את חיינו עלינו להציב
סביבן מסגרת, לעצור ולשים
לב, לייקר ולכבד, ובמילה אחת
- לקדש כל רגע וכל הזדמנות,
בהתרגשות מחודשת. ■

הזו מתומצתת במילה אחת -
התחדשות. יסוד הקדושה והשראת
השכינה היא התחדשות. זו פשרה
של מצוות ביכורים:

אדם יורד לשדהו ומוצא תאנה
שהחלה להבשיל.. אין תמונה
מלבבת מזו, אבל התמונה הזו
ברגע הבא תהפוך לחלק בלתי
נפרד מהשגרה האפורה. בפרי
המתחדש טמון זרע אלוקי, יסוד
נצחי ושמו 'התחדשות', כדי להפיק
את סם הפלאים יש לעצור, לכרוך
גמי על פרי, לצרף אל הטנא
ולעלות לירושלים.

החיים שלנו מלאים קדושה -
הארץ קדושה, החיים קודשים,

חיים שיש בהם

ביטחון - מה זה?

הביטחון הוא ההשתדלות הטובה ביותר, והוא מביא שפע לא מוגבל ולא מותנה • ביטחון הוא התמקדות בשפע ולא בצינור, והמבחן לביטחון הוא: שלוה וחוסר תלותיות.

ועלול להופיע במקומות מוזרים ולא צפויים. ההשתדלות מביאה בסך הכל את הצינור לתוכו יוכל השפע לזרום כדי להגיע במקום ובזמן הנכונים, והביטחון - אף הוא צינור.

המשל הכי גס הוא אתר בניה. הרבה זמן הפועלים עוסקים להכין עמודים ותקרה מעצים וקורות, כשכל זה לא נועד אלא כדי להיות 'תופסן' עבור היציקה של הביטון. לאחר היציקה, 'מקלפים' את אותה שכבת עץ, וכבר אין בו שום צורך. זוהי ההשתדלות. וכאן זה מאד תלוי איך עושים את אותם תופסנים, כי אם לא עושים את זה טוב, הבניין ייראה אחר כך מכוער ולא סימטרי... כך לגבי השפע, אפשר לעשות כמה סוגי צינורות 'תופסנים', והמשודרג ביותר מהם הוא הביטחון.

שתי סוגי צינורות

כשאדם מכניס לחייו אלמנטים של ביטחון, הוא ממיר את הצינור הקטן והגרוע של ההשתדלות בצינור גדול יותר. ההבדל בין הצינור של ה'השתדלות' לבין הצינור של 'ביטחון', מתבטא בכמה דברים. החילוק הראשון הוא שהביטחון יש בו כח לדלג על המקטרגים ומדת הדין, והבוטח אינו תלוי בשאלה אם הוא זכאי וראוי או לא, מה שאין כן בהשתדלות. הקב"ה קבע בטבע העולם, שביטחון הוא דרך להמשיך שפע בלי לעמוד בעימות עם אלו שטוענים שלא מגיע להם.

ויש עוד כמה הבדלים; ה'משתדל' צריך להתאים את עצמו לכללי העולם, לעומת ה'בוטח' שאינו כבול לשום כלל, ולא צריך

פרק הקודם עסקנו בשילוב שבין השתדלות לביטחון. בפרק הנוכחי נעסוק בעניין הביטחון בעצמו. וכפי שנראה בעז"ה, הביטחון בעצמו הוא סוג של השתדלות, אולי ההשתדלות הטובה ביותר. הכח שלו כל כך חזק, שכמעט בלתי ייאמן, אם לא שחתומים עליו כל הצדיקים, החל מהראשונים ועד הצדיקים בדורות האחרונים. נלמד גם את התנאים הנצרכים לביטחון, למרות שהביטחון במהותו הוא ללא תנאים, אבל ישנם כללים שנצרכים כדי לעבוד אתו נכון.

ביטחון - סוג של השתדלות

כבר בתחילת הדברים חשוב לחדד, שאמנם כפי שנראה להלן - הביטחון הוא כלי עצום שממש מביא לנו שפע, אבל מטרתו איננה כדי לחיות חיים נוחים ומלאי פיננק, אלא כדי לחיות חיים נכונים ולהיות קרוב לה'. יהודי יכול לפעול דברים נפלאים, ואפילו נסים, באמצעות הביטחון, אבל המטרה איננה כדי לעשות קונצים ו'הוקוס פוקוס'. הביטחון הוא מצוה שכל יהודי מחויב בה, ואם הוא זוכה לעשות כן, הקשר שלו עם ה' מתעצם שבעתיים.

כעת ניגש לעניין הביטחון. הרבה מדברים אודות האיוון בין השתדלות לבין הביטחון ועסקנו בכך רבות בפרק הקודם, אבל דווקא כשבאים ללמוד על ביטחון חשוב להדגיש, שהביטחון בעצמו אף הוא סוג של השתדלות. כבר הזכרנו, שאת השפע לא צריך לייצר, כי הוא קיים. כל מה שחסר לו הוא צינור, ובלעדי הצינור הוא פוטנציאל לא ממומש,

לתאם את השפע שלו מול שום גורם. ה'משתדל' צריך להתאמץ לעומת הבוטח שהוא רגוע ושליו. המשתדל משועבד לאנשים לעומת הבוטח שהוא משוחרר. אלו הן היתרונות של צינור הביטחון לעומת צינור ההשתדלות. ומי שממיר בצורה מבוקרת את הצינור של ההשתדלות בצינור של הביטחון, יכול להגיע למצב שבו אינו צריך לעשות שום התשדלות.

אגב כך, חשוב לציין ששאננות וביטחון אינם בהכרח קשורים. יכול להיות בעל ביטחון שהוא פעלתן ונמרץ, ויכול להיות מישהו שאנן שאינו אלא עצלן ומיואש. השאלה איננה מה אתה עושה וכמה, אלא מה אתה מרגיש בפנים, ומאיזה מקום אתה פועל או לא. בעל ביטחון אינו זה שאומר 'לא אכפת לי', אדרבה, אכפת לו מאד, והוא רוצה שיהיה שפע ויהיה טוב, אלא שאת ההשתדלות שלו לכך הוא עושה באמצעות ביטחון. לעומת השאנן שלא אכפת לו, או שהוא זורק את דאגותיו על אחרים, שזה אגב מצוי מאד אצל אנשים שנתמכים על ידי אחרים, וחושבים שהם בעלי ביטחון, ולא בהכרח.

סמוי מן העין

אז מה זה ביטחון? נפתח בדבריו של ה'מאור עיניים' (בפרשת ואתחנן). הוא מביא את דברי הגמרא 'אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין, ומבאר שה'סמוי מן העין' הוא האין סוף ברוך הוא, וכדי שתשרה הברכה צריך להתחבר לאותו אין סוף שהוא סמוי מן העין, כדאי לעיין שם בפנים.

הביאור שעולה מתוך הדברים, נותן הגדרה נפלאה ומעשית לעניין הביטחון. נדמה לנו שהשפע הוא מוגבל, אבל האמת שהיא שהשפע מגיע מהאין סוף ולכן גם הוא

אינסופי. הסיבה שנדמה לנו שהוא מוגבל היא רק בגלל שהוא עובר דרך צינור, והצינור הוא זה שמוגבל. וכאן נמצאת הנקודה הקריטית: במה אתה ממוקד - האם בצינור שהוא אכן מוגבל, או בשפע שהוא במהותו אינו מוגבל.

גם אם אתה עוסק בהשתדלות, וצריך להיצמד לכללים ולגבולות שההשתדלות מציבה בפניך, צריך לעשות הפרדה וניתוח פנימי בין הצינור לבין השפע. אם החיבור יהיה אל השפע ולא אל הצינור, תהיה בו ברכה והוא יהיה אינסופי, גם בכמות ובעיקר במהות. הביטחון הוא ההתמקדות בשפע ולא בצינור. לא משנה מה גובה המשכורת, ובאיזה תאריך היא מגיעה, השפע בעצמו הוא אינסופי, כי הוא רצון אינסופי של ה' יתברך להטיב. אין הברכה שורה אלא בדבר הסמוי מן העין, אם תתמקד בצינור, שהוא אינו סמוי מן העין הברכה אינה שורה בו, אבל אם תתמקד בשפע שהוא סמוי מן העין, תהיה מבורך.

יש כאן עצה נפלאה שכל אחד יכול לקיים ובאופן מידי. השאלה היא במה המוח שלך עסוק, האם בשאלות שקשורות אל הצינור או בשאלות שקשורות אל השפע. אם אתה כל הזמן שואל את עצמך: במה אני יעבוד, ואיך אני ימצה את עצמי, ולמה כזאת עבודה מעייפת, וכדומה - אתה מעצים את הצינור. אם אתה עסוק בשאלה: איך אני אסתדר, ואיך אשיג את מה שאני צריך, אתה עסוק בצינור ואז אתה מגביל את השפע.

אבל אם רק ממירים את המחשבה ועוסקים בתוכן, לדוגמא: אחרי שאני כאן, מה אני יכול להועיל, ואיך אני יכול לעשות את הדבר הזה בצורה המקצועית ביותר. לא כדי להרוויח יותר אלא כדי לעסוק בנתינה. אם אתה מתעסק בנעימות של העבודה אותה

חיים שיש בהם

אותו קלף... ה' יתברך קבע בטבע הביטחון שהוא ממשיך שפע בחינם, גם למי שאינו ראוי. אבל בתנאי שגם הוא יודע שאינו ראוי. לפעמים אדם קשה לו לבטוח בה', ולכן הוא מעדיף לומר שהוא אינו ראוי.... וזה בעצמו מה שמקלקל את הביטחון. אם היית חושב שתקבל שפע למרות שאתה לא ראוי, היית מקבל. אבל אם אתה חושב שבגלל שאתה לא ראוי לא תקבל, זה אכן מה שיקרה.

יש אנשים שלא יכולים לבטוח, לא כי אין להם ביטחון אלא כי אין להם ענווה, ולא יכולים להרגיש באמת שלא מגיע לי כלום. ביטחון זה גם יכולת להרגיש חלש ומסכן. לא לסמוך על עצמך אלא על ה'. ולכן לפעמים יותר קל להמשיך שפע גדול ולא נורמלי, או ישועה ענקית, מאשר משהו שגרתי. כשאדם עם הגב לקיר, וצריך להשיג סכום ענק, הוא יודע שאינו ראוי והוא זורק את עצמו לגמרי על ה', ואז הוא מקבל. לעומת זאת, כשהוא צריך כמה פרוטות, או ישועה קטנה, הוא מרגיש שיכול להסתדר ולכן הוא אינו מסתדר. לא כי קצרה ידו של ה' מלהושיע, אלא שקצרה ידינו מלסמוך עליו.

צורת הקיוו

נסיים בשתי נקודות חשובות, ומעשיות. הנקודה הראשונה היא השלווה. אחד הכלים לדעת אם יש לי ביטחון הוא: האם אני שליו או לא, וכאן אי אפשר לרמות. אם אתה לא שליו, אין לך ביטחון. אצל כל אחד יש תחומים שבהם הוא שליו ותחומים שבהם הוא פחות שליו. בדרך כלל באותם תחומים שהוא 'מבין' הוא פחות שליו. אדם שמבין ברפואה ולא בכלכלה, יהיה יותר לחוץ כשזה מגיע לעניין רפואי, וכן להיפך.

איך מגיעים לשלווה? העצה היא 'השלך על ה' יתברך', אבל צריך לבאר זאת, כי אם לא

אתה עושה, ומסיח דעת מכל המסגרת שמסביב, אז אתה דבוק בתודעת שפע, ובכך מרחיב את הצינור. דוגמא לדבר: כל אחד לובש נעליים, אבל הוא עסוק בהליכה ולא בנעליים. מי שעסוק לחשוב על הנעליים, לא יהיה מסוגל ללכת...

ראוי או לא

מי שיש לו צינור של ביטחון, מקבל את השפע גם אם אינו ראוי. בספר שערי אורה (לרבי יוסף ויקטיליה) מרחיב בזה ומבאר, שכל שפע שמגיע לעולם עובר דרך מקום שנקרא צפון, ששם יש סנהדרין והשפע צריך לקבל את הסכמתם כדי להמשיך. ויש שם המון שפע שעדיין תקוע... אנשים התפללו ופעלו ישועה, אבל זה לא קיבל את האישור של כוחות הדין. אבל הבוטח, השפע שלו אינו עובר שם ואינו זקוק להסכמתם. כך גם כותב הרמב"ן על הפסוק "בבוטח בה' חסד יסובבנו", גם אם אינו ראוי, כי החסד מסובב אותו בזכות הביטחון ולא בזכות שהוא ראוי.

כך מבואר בעוד הרבה ראשונים, ובכל ספרי הצדיקים. ויש לכך שני טעמים. הטעם הראשון מבואר במדרש תהלים, שלא נאה להקב"ה לאכזב את מי שסומך עליו. והטעם השני מבואר בספרים שהקב"ה כל כך אוהב את הביטחון, שעל זה לבד כבר מגיע לך שפע. אדם שמבקש לקבל שפע לפי הספר, בודקים אותו לפי הספר, אבל מי שמביא משהו שהקב"ה אוהב, הוא כביכול קונה אותו, ומקבל חסד חינם.

אבל יש לכך תנאי. מבואר בספר העיקרים, שטבע החסד להימשך אל הביטחון. הביטחון הוא כמו כח מגנטי שממגנט אליו חסד. אבל רק בתנאי שגם אתה לא תצפה לקבל כי 'מגיע לך', אלא בחינם. מי שרוצה לבטוח על סמך שיש לו איזה קלף, בודקים את

חיים שיש בהם

ישנה אשליה שאם אפתור את האתגר הנוכחי, יהיה לי שקט. זו אשליה, כי אחריה יש בתור עוד הרבה, ובסופו של דבר כל החיים מלאים אתגרים. אם השאיפה היא להגיע למצב שבו אין אתגרים, זה לא יקרה. אבל השאיפה שכן יכולה להיות, וצריכה להיות, היא: לא לתפור את האתגרים אלא לתת להם לצוף סביבי בלי לסחוב אותם. שני אנשים מחתנים, האחד 'סוחב את זה' והשני 'שט בתוך זה'. הראשון לא מצליח לשמוח, והשני מאושר.

נצרך לבריות

הנקודה השניה שבה אדם יכול לבחון אם יש לו היא ביטחון, היא: כמה הוא דבוק ותלוי באחרים. רבינו קורא לזה 'נצרך לבריות'. הרבה אנשים שמחשיבים עצמם 'בעלי ביטחון', פוזלים כל הזמן לאנשים שסביבם ועושים הכל כדי למצוא חן בעיניהם. זו איננה ביטחון אלא הזדקקות לבריות. אם אתה מרגיש ציפיה סמויה שמישהו יתן לך משהו או שירחם עליך או ישגיח עליך, או לחילופין: אם אתה מרגיש תחושה של כעס או ריבוי מחשבות, או התנהגות לא טבעית בסביבתו של מישהו - אתה תלוי.

אדם מן השורה, קשור בהמון חוטים לכל מיני דברים ואנשים. וזה טבעי, אבל העבודה היא לזהות את אותם חוטים, ואותם בעצמם לקשור לה'. אם ננצל את התלותיות להיות תלוי בה' כמו אותה תלות שיש לנו באנשים, זה יהיה דווקא מצוין. יש לזה שם, למקצוע הזה: חיווט. אם הטלפון או הפקס לא עובדים, לפעמים פשוט יש חוט לא במקום הנכון. אם החיים לא עובדים, כנראה שהחוטים לא מחוברים נכון.

עושים את זה נכון, זו יכולה להיות התנהגות מופקרת ולא נכונה. אם משליכים את זה בחוסר אכפתיות, זה לא נכון. אבל יש גם מצב הפוך, של עודף לקיחת אחריות, ושם צריך דווקא כן להשליך.

זה מוכר מאד, בכל קבוצת אנשים יש את אותו אחד או כמה אחדים, שהם תמיד לוקחים אחריות ועושים את כל המטלות, ואז כל השאר מתנערים. שני אנשים מגיעים לכביש, האחד מסתכל ימינה ושמאלה, והשני לא טורח להסתכל כי הוא סומך על מאמציו של הראשון. בכל בית יש תמיד את הילד המסכן הקדוש המעונה שלוקח האחריות, ואז כולם חוגגים.

אותו אחד מרגיש לפעמים מנוצל, אבל הוא לא תופס שהוא אשם בכך. כי כשהוא נוטל אחריות עודפת, כולם מרגישים פטורים. כך גם בחינוך, יש הורים שמרגישים עודף אחריות על בנם, שלא יאחר ו שלא יעשה שטויות, ואז הוא עצמו דווקא מרגיש משוחרר, וההורים מתוסכלים ולא יודעים מה לעשות. העצה היא פשוט לשחרר אחריות. תן לילד לדאוג בעצמו להגיע בזמן, ותן לאחרים להסדר בלעדיך, ואז תראה שכולם יקחו אחריות.

אדם סובל בפרנסה או בכל עניין אחר, כי הוא לוקח עודף אחריות. השלך על ה' את האחריות, ואז תהיה שליו. זה לא אומר שלא צריך לפעול, ולא צריך להיות אחראי, אבל לא לסחוב את זה עליך. כמו אותו טרמפיסט שהתעקש להחזיק את החבילה עליו, כדי לא להעמיס על הרכב... אדם בוטח הוא אדם שגם כשיש לו חובות והוא לא מתעלם מהם, הוא נותן להם לצוף סביבו ולא לסחוב אותם, כי את האחריות הוא מעביר לה'.

ביטחון למעשה

מהות הביטחון

ביטחון - כלי חבור אל ה'. קיווי בלי תנאים.
מטרת הביטחון, איננה חיים נוחים, או מופתים, אלא דבקות בה', כנגד כל הסיכויים.

יש אמונה בלי ביטחון, אין ביטחון בלי אמונה.

ביטחון - מימוש האמונה.

ביטחון - השתדלות משודרגת.

תנאים לביטחון

שפע, במקום ובזמן הנכונים, חייב צינור - השתדלות, שמדתה הגבוהה - ביטחון. הבטה אל ה' מזמינה שפע, אור חוזר.

מי שחי בביטחון, גם אם איננו ראוי, יקבל שפע.

ביטחון, עוקף: מקטרגים, ראוי או לא ראוי, מה שאין כן, השתדלות.

הסומך על השתדלות - מרותק להתחייבויות למקורות פרנסה.

בעל ביטחון - שליו ומשוחרר יותר, תלוי רק ברצון ה'.

אדם שמכיר את מדרגתו, יכול להמיר צינור השתדלות בצינור הביטחון, הרחב יותר.

ומי שהחליף צינור השתדלות בצינור ביטחון, השתדלות תקלקל את השורה.

כ"א צריך להכיר דרגתו. רבים ניסו לעשות כרשב"י ולא עלתה בידם.

בעל ביטחון, איננו שאנו, הוא עושה השתדלות דרך ביטחון ואיננו נצרך לזולת.

שאנו, יכול להיות סתם עצלן מופקר.

בעל ביטחון אמתי, יכול לבקש מן הזולת, אך אם לא יקבל, גם טוב.

שני סוגי ביטחון: א. מאמין שוודאי יקבל מה שבקש ב. מאמין שאם לא קבל, זה הטוב.

מודעות

א. אין הברכה שורה, אלא על דבר הסמוי מן העין.

מאור עיניים פרשת ואתחנן: הסמוי מן העין - האינסוף ב"ה ומשם הברכה.

היינו: ההשתדלות צינור (סופי) והשפע הזורם בו, אינסוף.

אלא, שאדם מודע לצינור הסופי ואיננו מודע לאינסופיות של השפע.

חשוב לאן מתחברים, לצינור, או לשפע.

דרוש ברור פנימי, בין צינור לשפע: מיקוד בשפע, והיסח הדעת מן הצינור.

דע: השפע, רצון איסופי של ה', להטיב עמך.

הצינור, מוגבל, נגלה לעין.

השפע, איננו מוגבל ומחובר לברכה הסמויה מן העין.

המחובר לשפע: ממוקד, ברצון ה' להטיב עמו, בהטבה של עבודתו ובהטבה לזולת.

המחובר לצינור: תפוס במחשבות, דאגות ומזמין מקטרגים.

אל תתמקד בנעליים המתבלות, אלא בהליכה.

ב. הבוטח בה', חסד יסובבנו, ראוי או לא ראוי.

הקב"ה מתאוה למייחלים לחסדו, ללא תנאי, 'מגיע לי'.

רמב"ן וספר העיקרים: חסד חנים נמשך לכוטחים בה'.

טבע החסד, שנמשך אל הביטחון. הביטחון מגנט לחסד.

מחשבה, 'שמא אינני ראוי' ממעיטה את כח המגנט.

בעל ביטחון, משליך עצמו על ה', בלי תנאי, ראוי או לא ראוי.

וזה קשור לענווה, כי לא מתאים להיות, 'לא ראוי'.

ביטחון בלי תנאים

ביטחון איננו עוצמה, אלא שפלות והכנעה, כאשר איננו בוטח על עצמו כלל.

כל אחד במשך החיים, משכו ממנו חוטים לכל מיני מקומות או אנשים. כל שצריך לעשות הוא: לחתוך ולחבר. לא צריך לחתוך מאף אחד, ומותר לבקש וגם כמוכר להכיר טובה. אבל לא לשעבד את נפשי ולרגיש לא נעים לידו. אם אני מרגיש מול מישהו מתח או לחץ, ואני מתנהג לידו לא טבעי, או מתנצל אליו יותר מדי, זהו מיתר שצריך לשחרר.

איך עושים את זה? באמצעות ציור. שב עם עצמך ותצייר לעצמך את אותו פחד שיש לך ממנו, אבל עד הסוף. מה הפחד? שיריב אתי, שיפסיק לעזור לי, שינתק את הקשר. אוקי, לך על זה. תצייר לעצמך את הסכום הזה נעלם מהחשבון החדשי שלך, ותן לעצמך לשקוע בחלל המפחיד הזה. ואז, דווקא אז, תפנה אל ה' ותאמר לו: ריבנו של עולם, או שאני מת או שאתה תופס אותי. זו עבודה קצת קשה, אבל זה עובד. ואז יש לך חירות נפלאה, מול אותו אדם ובכלל. כי כבר הסכמת לכך שהוא ינתק אתך קשר, אז כל השאר כולו ריווח. ■

תזכורות

התייחסות לתנאי- 'מגיע לי', מרחיקה חסד.

קל יותר למשוך נס גדול, מאשר נס שגרתני.

לפעמים, קשה יותר להתמודד עם מחלה קלה, מאשר עם מחלה קשה, כי עם המחלה הקלה, יש הרגשה שיכול להישען על עצמו, לעומת המחלה הקשה, שעומד חסר אונים מולה ומשליך עצמו על ה'.

קצרה נפשנו לסמוך על ה', ב'כסף קטן'.

אם היה אדם מתרגל למחשבה, שאיננו יכול להושיע את עצמו, היה מושך שפע עצום.

דיוק בקיווי אל ה'

קווה לחסד ה' ולא למשפטו, כי במשפט אתה סומך על עצמך, שתזכה בו.

בחינת הביטחון, הורסת אותו.

לא משנה מה יקרה, אני דבוק בביטחון - לא מגיע לי כלום.

התבוננות בפסוק בתמימות, מציפה בתבונות, מה שאיננו קורה מתוך בחינת הפסוק.

עצות

להתמקד בשפע ולהתנהל בדרך ארץ.

לא לשכוח את המודעות בתוך ההתעסקות

כח הביטחון - צייר לעצמך שפע וישועה.

שלווה

שלווה - מדד לביטחון.

לקיחת אחריות

'השלך על ה' יהבך', פרוש :

'השלך' - העברת מעמסה על מישהו אחר.

מי שלא נח לו לקבל ביקורת, ישליך אותה בקורת על הזולת.

יש שפוטרים עצמם מאחריות, כאשר בסביבתם מישהו שלוקח אחריות.

אם לא תיקח אחריות, מישהו אחר מהמופקרים, יקח אחריות.

לקיחת אחריות יתר, פוטר את הילדים מאחריות והם יגדלו חסרי אחריות.

תן לילד לטעום מחיר חוסר אחריות וזה יחנך אותו לאחריות.

השלך על אשר יהבך, את האחריות שלך. היא לא תעלם, אלא תצוף.

פרוש : בעל ביטחון איננו מופקר מאחריות, אלא שהיא איננה מעיקה עליו.

ה' נושא אותך עליו, השתחרר ממועקות.

חוטי תלות בזולת

מבחן ביטחון - עד כמה אדם נצרך ותלוי באחרים.

חוטי תלות : צפייה לתשומת לב הזולת, נצרכות לזולת.

סימני תלות : טינה, התנצלות, ריבוי מחשבות, התנהגות לא טבעית.

התיקון : להשתמש בחוטים אלו, שקושרים אותנו לאנשים, לחיבור עם ה'.

נתק חוט תלות באדם, שמעורר בך סימני תלות והתחבר אל ה'.

צריך להכיר טובה לזולת, אך לא להשתעבד אליו.

ציור החלל הפנוי

צייר, בכל חושך, מה יקרה, כאשר פלוני יפסיק לתמוך בך - חלל פנוי שחור, מפחיד.

עכשיו, שרק ה' יכול לעזור, פנה אליו שיציל אותך.

הציור הזה יביא אותך להרגיש חירות מפלוני.

בתוך החלל הפנוי השחור, צחק צחוק גדול. זה ישחרר אותך ממנו.

בטראומה מן העבר, יש לחפש איפה ה' היה אתך.

ענייני דיומא

עולם חיצוני ועולם פנימי

העולם יש בו רובד חיצוני ורובד פנימי, וכך גם האדם • הנסיון לפעול מהמקום החיצוני, הוא מוגבל ונועד לכשלון • בראש השנה אנו מתחברים לרובד הפנימי, ומשם - הכל יותר קל ומועיל.

שקורה במחשבה שלנו, והיינו נוהרים יותר על המחשבות, וגם משתמשים בהן יותר כדי לפעול דברים. הסיבה שאנו מזלזלים במחשבות היא משום חוסר מודעות לעולם הפנימי, ולכן חיים בחוסר שימת לב למה שקורה שם.

כל אחד יכול להבחין שיש מחשבות שמקדמות אותו ויש מחשבות שתוקעות אותו. זהו עולם המחשבה שיש לו כח ממשי לטוב ולמוטב. ישנם אנשים שכל דבר שרואים הם מיד שופטים לחובה, וישנם אנשים שבכל דבר מוצאים נקודת זכות. זוהי תוצאה של עולמות מחשבתיות שכל אחד בנה לעצמו, אחד בנה במוחו גיטאות ובתי כלא, והשני בנה שם עולמות של חירות ושל טוב, וזה בא לידי ביטוי כשהם פוגשים משהו מבחוץ.

תשרי וניסן

העולם שנברא בתשרי הוא עולם פנימי, והעולם שנברא בניסן הוא עולם חיצוני. אפשר לראות את זה בחוש גם במציאות הגשמית של העולם, וגם בכל המהויות הרוחניות הקשורות לשתיהן התקופות הללו. על תשרי נאמר 'היום הרת עולם', מלשון הריון שהוא פנימי ונסתר. בחודש תשרי העולם נכנס לסוג של עיבור, שמתפתח במשך כל חודשי החורף, עד שמגיע ניסן ואז הוא יוצא מהעולם אל הגילוי.

תשרי הוא חודש שכל מהותו כיסוי, וכמו שכתוב על ראש השנה "בכסה ליום חגנו", ומבואר בווהר הקדוש שזה הולך על כל חודש תשרי. תשרי הוא החודש היחיד שלא מברכים אותו לפני כן, כי כביכול מעלימים אותו. חודש תשרי מקביל ל'ראש' שהוא נסתר. ניתן לראות בחוש את הפעולות של הגוף, אבל אי אפשר לראות

בגמרא מובאת מחלוקת בין רבי אליעזר ורבי יהושע, אם בתשרי נברא העולם או בניסן נברא העולם. האר"י הקדוש מגלה, והעניין מובא רבות בספרי החסידות והפנימיות, שאלו ואלו דברי אלוקים חיים והעולם אכן נברא גם בתשרי וגם בניסן. בתשרי נברא במחשבה ובניסן נברא למעשה, בתשרי בפנימיות ובניסן בחיצוניות.

שתי עולמות

שורש העניין הוא כך: מצד אחד אנו יודעים ש"בדבר ה' שמים נעשו" וכל העולם נברא בדיבור ובאותיות, ומצד שני מבואר בווהר הקדוש שכל העולמות עלו במחשבה ונבראו במחשבה, וכמו שכתוב "כולם בחכמה עשית" וחכמה היא מחשבה. אלו הם למעשה שני רבדים שיש בבריאה, רובד חיצוני וגשמי שנברא בדיבור, ורובד פנימי ורוחני שנברא במחשבה.

אפשר להבחין במציאות העולם שיש בה שני רבדים. מצד אחד העולם הוא אכן גשמי וחיצוני וממשי, ואפשר לראות אותו ולחיות בתוכו, וממש לממש אותו. ומצד שני כל אחד מרגיש שבתוך העולם יש רובד פנימי יותר. מצד אחד, יש את המציאות החושית וכל דבר שרוצים לייצר או לבנות, צריך להשתמש בחומרים ממשיים, בית ממשי וכביש ממשי, שרואים אותו בעין, ומצד שני ישנם בריות שלימות שאינן אלא במחשבה.

אדם חושב על דברים ומתכנן דברים, הוא בורא במחשבתו עולמות שלמים. הצדיקים התייחסו ברצינות לעולם המחשבה, כי אדם בורא עולמות בכח המחשבה בלבד. אם היינו תופסים את זה נכון, היינו מקדישים הרבה תשומת לב למה

מה קורה בראש. יחד עם זאת ברור שהראש הוא האבר הכי משמעותי ויש בו ייצוג של כל האברים.

כל העולם. מצד אחד הוא מוחשי וניכר, כמו כל הגוף והאיברים, ומצד שני יש בו רובד נסתר כמו הראש. וזה מה שקורה בחודש תשרי. האריז"ל מתאר את סדר העבודה של חודש תשרי, שכל כולו כמו תפילת שמונה עשרה ארוכה, שתחילתה בראש השנה וסיומה בשמיני עצרת. תפילת שמונה עשרה היא מאד פנימית ולכן נאמרת בלחש, והיא מכוונת כנגד עולם האצילות, שבו נמצאים לבד עם ה' יתברך.

במשך החורף העולם מכונס וקפוא, עד שמגיע חודש ניסן ואז עם ישראל יוצא ממצרים. זו לא רק יציאה מגלות, אלא יציאה מכח אל הפועל. יציאת מצרים נמשלת ללידה, ועם ישראל מייצג את כל ההנהגה העליונה. אחר כך ספירת העומר וחג השבועות שאז מתבסס העולם. לפני כן הוא עדיין לא יציב כדברי חז"ל. העניין דומה לתינוק שבתחילה אינו יציב, ולאט לאט גדל והולך.

חודש ניסן הוא חודש האביב, שבו הכל פורח ויוצא אל הפועל, ולכן הוא נקרא 'אביב' שנכתב לפי סדר א-ב, לעומת תשרי שנכתב ההיפך מהסדר כמו 'תשר'ק', כי בחיצוניות ובגלוי אי אפשר לפעול אלא לפי הסדר. אך במחשבה אדם יכול לחשוב מהסוף ולחזור להתחלה, וכך זה אכן בדרך כלל. אדם חושב על תכנית כלשהו, הוא מתחיל מהסוף: מה הוא רוצה שיהיה כאן בסופו של דבר, ורק אחר כך חוזר להתחלה ומתחיל לתכנן את זה.

ראש וגוף

בחיצוניות שום דבר לא יכול למלאות את חסרונו של דבר אחר, וכמו שכתוב "חסרון לא יוכל להימנות". אם חסר יד ימין, לא תוכל יד שמאל להשלים אותה. כך גם כל יום יש לו ייעוד משלו, ואי אפשר באמצעות יום אחד להשלים יום אחר. כך גם כל שעה וכך גם כמובן כל אדם. לכל אחד ולכל דבר יש נוכחות משלו, ואי אפשר לסתום מקום אחד על ידי מקום אחר. אם תסתום חלון על ידי הזכוכית של חלון אחר, אז החלון השני יישאר פתוח.

בעולם הפנימי לעומת זאת, כן אפשר. חיות פנימית היא כמו אור, שעל זה נאמר 'נר לאחד נר למאה'. הראש שהוא הפנימי כולל את החיות של כל הגוף, והוא יכול בהחלט להזרים חיות בעת ובעונה אחת לכל סוגי המקומות והאיברים, והוא בעצמו לא מתחסר כלום. כך גם בראש השנה, יש כח לתקן את כל הימים, ולהשלים את כל החסרונות.

בעולם המציאותי, אי אפשר להיות בשתי מקומות בבת אחת, וכמאמר העולם 'אי אפשר לרקוד על שתי חתונות'. אבל תוכן פנימי, אפשר ואפשר להכניס בכמה מקומות בו זמנית. אפשר לעשות חיוך אחד, ולהחיות בזה אנשים לאין מספר, והמחייך בעצמו לא מפסיד כלום מהחיות האישית שלו, אדרבה. לתת יד אפשר רק לאדם אחד, אבל להעביר תוכן אפשר להרבה אנשים. זה לא מוגבל ולא בא אחד על חשבון השני.

על כל השנה נאמר 'ימים יוצרו'. כל יום הוא יצירה בפני עצמו, ואם ביטלת חצי יום או חצי שעה, אין לך מאיפה לכסות את זה. מגיע ראש השנה, ואדם רואה שבמשך השנה היו לו המון חורים, חצאי ימים או ימים שלמים, חצאי תפילות או תפילות שלימות, ועוד. אין לו שום דרך לסתום את החורים, אלא אם יעלה לקומת המחשבה, ומשם הוא יכול להמשיך חיות לכל הימים והחלקים.

ולכן הצדיקים מדגישים שעיקר עבודת ראש השנה היא עבודת המחשבה. וכמו שאמר רבינו שאדם צריך להיות חכם בראש השנה ולחשוב מחשבות טובות, כי ראש השנה נמצא בקומת הראש של הזמן. במשך השנה אדם מתייחס יותר למעשים ופחות למחשבות, אבל בראש השנה לא כך, העיקר זו המחשבה. ולכן נוסעים לצדיקים כדי להיות מקושר למישהו ששולט על המחשבה.

פעולות ואור

לכל אדם יש עולם חיצוני ועולם פנימי. כשאדם מדבר על עצמו, הוא בדרך כלל עוסק בעולם החיצוני: איך אני פועל, כמה אני מצליח, וכמה כוחות יש לי. בפרט כשצריך לשקול היכן להשקיע את הכוחות וכמה. ולכן, התגובה

ענייני דיומא

אור, תבין שיש משהו מעבר, ואז כל הסיפור מקבל תפנית.

ראש השנה

ראש השנה הוא היום היחיד שמחולק לשניים, כי יש בו שתי סוגי עבודות, עבודה בפנימיות ועבודה בחיצוניות. אם רוצים לתקן משהו בחיצוניות, זה כמו ספינה תקועה שמנסים לשחרר אותה מבחוץ, או משאית שמנסים לסובב את הגלגלים מבחוץ. זה קשה עד בלתי אפשרי. הרבה יותר פשוט וקל, להיכנס פנימה ולסובב את ההגה. כך גם לגבי תשובה. אם רוצים לשנות מבחוץ זו עבודה קשה עד בלתי אפשרית. צריך להיכנס לתא הפנימי ושם לשנות את זה, ואת זה עושים בראש השנה.

העולם נברא בשלשה שלבים, וכך בכל אדם ישנם שלשה קומות: הראשון הוא הרצון, שעלה ברצונו הפשוט לברוא את העולם. השני הוא החקיקה, דהיינו פינוי של חלל כביכול כדי לאפשר את בריאת העולם. והשלישי הוא הבריאה בפועל. וכך בכל אדם, יש את הרצון שהוא החלק הראשון, ויש את המעשה שהוא החלק השלישי, אבל יש את החלק האמצעי שהוא החקיקה.

כל אדם שיש בעולם מבטא שיש מאחוריו איזושהי חקיקה, דהיינו מקום חסר שהוא זה שממלא אותו, ולכן הוא נמצא כאן. בעולמו של הקב"ה אין דברים מיותרים ואם אתה כאן סימן שצריך אותך. צריך אם כן לזהות מהו החלק החסר שאותו אני ממלא. החלק הזה נמצא בלב, שהוא המקום שיכול להכיל חסרון ולמלאות אותו באמצעות קשר.

ככל שיש בפנים חקיקה גדולה יותר, שיש בה תחושה של חסרון, כך יש יותר מקום לנוכחות של ה'. ההבדל בין צדיק למי שאינו צדיק הוא רק בנקודה זו. הצדיק הוא זה שיש לו מקום גדול של חסרון בלב, ולתוך זה הוא מכניס את ה'. זה שאינו צדיק, הוא זה שיש לו מלא קפסולות בתוך הלב, שכולם מלאים בשטויות, ורק קפסולה קטנטנה מתמלאת בקשר עם ה', אם בכלל. כל השאר תפוסים לאוטו יפה ולכבוד.

הטבעית של אדם בדרך כלל היא 'אין לי זמן'. אין כמעט אדם שחושב שיש לו זמן. גם מי שלא עושה הרבה או כמעט כלום, מרגיש שאין לו זמן. יכול להיות שבמשך כל היום הוא רק עושה שלש או ארבע פעולות, ובכל זאת הוא מרגיש עמוס.

יש כלל בעולם: כל מלאכה או פעולה, לוקחת את כל משך הזמן שהוקצב לה... אם הקצבת שבועיים זה יקח שבועיים, ואם הקצבת חודשיים, זה בדיוק מה שיקרה. כך גם בהלוואה, כמה זמן שתתן ללווה, זה בדיוק הזמן שיקח לו כדי להחזיר, ויש חזקה שאין אדם פורע בתוך זמנו. כי בעולם החיצוני, הפעולה תופסת את כל המרחב. כשמתחילים שבוע או יום, אדם אומר לעצמו: יו, איזה יום/שבוע עמוס מחכה לי...

התפיסה שלנו את עצמו היא תפיסה של בלוקים. כמו חדר שמלא בארגזי קרטון, ולכן נדמה שאין מקום ואין זמן. אבל מי שמכיר שיש בתוכו רובד פנימי, של אור ולא של קרטונים, ואז יש לו זמן ופנאי לכל דבר. היכולת להכיל ולהיות סבלן, היכולת להאמין, לבטוח, לקוות לטוב, לא יכולה להתמודד עם חדר מלא קרטונים. כשהמוח עסוק ברובד חיצוני, גם אם ישנה איזו מטלה מסוימת בעוד חודשיים, המח מרגיש תפוס ועמוס, כמו המסגרת של האשראי שכבר מלאה.

ולכן אדם מוגבל ביכולת ההכלה שלו. קצת בלגן בראש והוא כבר לא מסוגל להתפלל ואפילו לא לרצות. הוא עשה שתיים וחצי מצוות וכבר מרגיש עמוס, כי הוא תופס את עצמו כיצירה חיצונית. מה הוא לא יודע? על העולם הפנימי שיש בו. מי שמחובר קצת לפנימיות ויש לו רוח חיים, יכול לעשות המון דברים בבת אחת. הוא יכול להכניס אור ושמחה ולפעול המון.

כשאתה מגביל את האור לכלים, אתה לא יכול לכסוף ולהשתוקק מעבר למי שאתה, ולא יכול להתפלל על משהו שלא מתאים למי שאתה רואה את עצמך, ולא יכול ללמד זכות על מישהו, כי אתה מרובע. אבל אם תסתכל על

ענייני דיומא

הוא הרגיש בכל יישותו שהוא צריך את ה'. ולכן הוא אמנם היה הכי חסר מכולם אבל הכי לא חסר. כמו תינוק שהוא הכי חסר ישע בעולם, אבל יש לו את אמא שלו ולכן הוא בכלל לא חסר. הבעיה מתחילה כשתינוק מתחיל לגדול, ומצד אחד הוא עדיין אינו יכול להסתדר אבל מצד שני הוא כבר לא רוצה עזרה...

וזה היה הפגם של עץ הדעת טוב ורע. עץ הדעת הוא משהו ממוצע, בין עץ החיים לבין המות. הוא התחיל לדעת שהוא קיים, אבל לא באמת יכול להסתדר. הוא מילא את החסרון בנוכחות לא נכונה. ולכן הוא נשלח לעולם הזה כדי להחזיר את עצמו לשם. בעולם הזה אדם נאלץ להרגיש חסר ישע, וככל שאדם מאפשר לעצמו להרגיש את זה, כך יש לו יותר מקום להכניס לשם את ה'.

וזה מה שאנחנו עושים בראש השנה. בראש השנה נקבע לדורות עולם היכולת לתקן את חטא עץ הדעת של כל אחד ואחד, ובו אנו יכולים לתקן את העצמאות הלא טובה, וליצור תלות מלאה בבורא עולם. ולכן רואים בחוש שכל אדם, הכי חכם בעולם, בראש השנה ויום כיפור הוא נהיה אדם פשוט. כל באי עולם עוברים לפניו כבני מרון, וכל אחד חוזר לנקודת הפתיחה שאני לא יכול כלום, ואז יש לאיפה להכניס את ה'.

הבעל שם טוב ביטל את התעניות והסיגופים, וכך גם הורה רבינו. התעניות והסיגופים הם תיקון ברמה החיצונית, ובעבר הביאו את האדם גם לכניעה פנימית. בדורות האחרונים נוצר מצב שבו כל תענית הופך את הבנאדם להרגיש הרבה יותר צדיק, ואם כך, לא רק שזה לא עוזר אלא גורע. ולכן התיקון הוא לא בתעניות אלא בתפילה, שבה אתה מביא את עצמך חסר לפני ה', וכך מאפשר לו כביכול להיכנס לתוכך. זהו תיקון פנימי ושורשי, ואז כבר אין צורך לעשות תיקון מבחוץ. ■

תיקון האדם

עיקר עבודת האדם, בהדרכת הצדיקים, היא ליצור חלל ששם אני רוצה את ה'. וזה כל הדמות הרוחנית שלך, לא כמה גבורה וכסף יש לך אלא כמה חקיקה יש בפנים. זה הצלם אלוקים. כבריאית האדם נאמר "ויפח באפיו נשמת חיים", הוא נפח מקום של חלל והוא רוצה שתשאיר אותו פנוי כדי שהוא זה שימלא אותו, וככל שיש לך יותר מזה, כך יש לך יותר צלם אלוקים, וזה כל מה שנשאר לאחר מאה ועשרים.

אדם הראשון נברא בראש השנה. הוא נברא בצלם אלוקים, והרגיש הכי חסר מכל הברואים,

כיסופים בוערים
עד לב השמים

היכל ציון
רביה"ק רבי נחמן מברסלב זצ"ל
לפי דברי החסידים היה אלטער דערל לאת ברי שאלום זיך

שהחיינו
וקיימנו
והגיענו..

להיות אצל רבינו בראש השנה

אחרי שנתיים של כיסופים ומניעות
לא מוותרים, לא מתכשרים
ר"ה באומן במלון פאלס
עם הרב **דוד גבירצמן** שליט"א

תבטיח לעצמך כבר כעת אומן ר"ה עם שקט נפשי וכל מה שצריך בשביל להתמלא מחדש אצל רבינו. השנה גם בשביל שנה שעברה.

חבילת הכל-כולו

- חפילות ושיעורים
- מקוה פרטי לאורחי המלון
- סעודות בכשרות מהודרת
- לינה
- טיסות פנים ונסיעות פנים